

නිකුත් කළේ

ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය

2025 මැයි 22

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණය: අංක 03 - 2025 මැයි

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය තවදුරටත් පහළ දමයි

මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය ඊයේ දින පැවති සිය රැස්වීමේ දී, මුදල් ප්‍රතිපත්තිය තවදුරටත් ලිහිල් කරමින් එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය 7.75%ක් දක්වා පදනම් අංක 25කින් අඩු කිරීමට තීරණය කළේය.¹ දේශීය සහ ගෝලීය ආර්ථික ප්‍රවණතා පිළිබඳව මනාව සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය මෙම තීරණයට එළැඹිණි. මෙම ලිහිල් කරන ලද මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය, ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා සහ පවතින අඩු උද්ධමන පීඩන මධ්‍යයේ උද්ධමනය 5%ක ඉලක්කය කරා ළඟාවීම සඳහා සහාය වනු ඇතැයි මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලයේ අදහස විය.

පුරෝකථනය කළ පරිදි අවධමන තත්ත්වය ලිහිල් වීමක් 2025 මාර්තු මාසයේ සිට ආරම්භ විය. නවතම පුරෝකථන අනුව නුදුරු කාලීනව උද්ධමනය පෙර අපේක්ෂා කළ මට්ටමට වඩා මන්දගාමීව ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කරයි. ඒ අනුව, 2025 වසරේ තෙවැනි කාර්තුවේ මුල් කාලයේ දී උද්ධමනය ධන අගයකට පත්වී ක්‍රමයෙන් ඉලක්කගත මට්ටමට ළඟාවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මූලික උද්ධමනය ද ඉදිරි මාස කිහිපයේ දී මේ වනවිට පවතින අඩු මට්ටමේ සිට ක්‍රමයෙන් ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. උද්ධමන අපේක්ෂා ද උද්ධමන ඉලක්කය සමග අනුකූල වෙමින් පවතී.

මෑත කාලීන ප්‍රධාන ආර්ථික දර්ශක තුළින් දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල තිරසාර වර්ධනයක් පිළිබිඹු වේ. කෙසේ වුවද, පසුගිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණයේ සිට මේ දක්වා කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයට බලපෑම් කළ හැකි ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා ඉහළ ගොස් ඇත.

මේ අතර, බොහෝ වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික පහළ මට්ටමක ස්ථායීව පවතී. මෙම ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික ලිහිල් කිරීමත් සමඟ ණය පොලී අනුපාතික තවදුරටත් පහළ යනු ඇතැයි මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය අපේක්ෂා කරයි. පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය ප්‍රසාරණය තවදුරටත් ඉහළ මට්ටමක පවතින අතර මෙම ණය ප්‍රසාරණය තුළින් ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන අංශවලට ප්‍රතිලාභ හිමි විය. මෙම මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීම තුළින් තවදුරටත් සහාය ලබමින් ණය ප්‍රසාරණය වසර පුරාම අඛණ්ඩව පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

2025 වසරේ මේ දක්වා කාලයේ දී විදේශීය අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය ශක්තිමත්ව පවතී. වෙළඳ හිඟය පුළුල් වුවද සංචාරක ඉපයීම් සහ විදේශ සේවා නියුක්තිකයින්ගේ ප්‍රේෂණ මේ සඳහා සහාය විය. ණය සේවාකරණය සහ

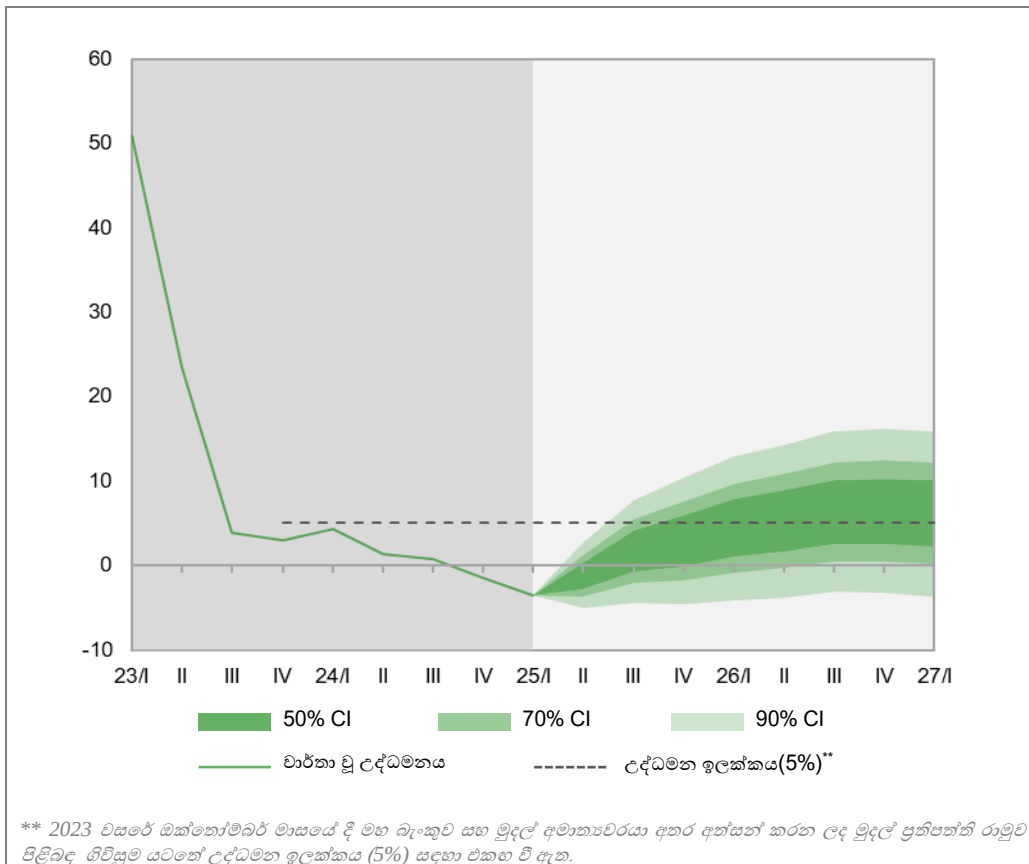
¹ එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකයට පදනම් අංක ± 50 ක ආන්තිකයකින් සම්බන්ධ කර ඇති නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, 7.25% සහ 8.25% දක්වා අඩු විය.

අනෙකුත් විදේශ විනිමය පිටතට ගලායාම මධ්‍යයේ මහ බැංකුවේ අඛණ්ඩ ශුද්ධ විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම් හේතුවෙන් නිල සංචිත ශක්තිමත්ව පවතී. ගෙවුණු වසර දෙකක කාලයේ දී ශ්‍රී ලංකා රුපියල ප්‍රධාන මුදල් ඒකකවලට සාපේක්ෂව වාර්ෂිකව අතිප්‍රමාණය වීමක් වාර්තා කිරීමෙන් අනතුරුව 2025 වසරේ මේ දක්වා කාලයේ දී එක්සත් ජනපද ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියලෙහි යම් අවප්‍රමාණය වීමක් වාර්තා වී ඇත.

ආර්ථිකයට එහි උපරිම ධාරිතා මට්ටමට ළඟාවීම සඳහා සහාය වන අතරම, උද්ධමනය 5%ක ඉලක්කය වටා ස්ථායීව පවත්වා ගැනීම සඳහා දේශීය හා ගෝලීය වශයෙන් ලැබෙන දත්ත සමීපව නිරීක්ෂණ කර සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය කටයුතු කරනු ඇත.

මිලභ මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය 2025 ජූලි 23 වැනි දින නිකුත් කිරීමට නියමිතයි.

මතුපිට උද්ධමනයේ පුරෝකථන* (කාර්තුමය, කො.පා.මි.ද., වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය, %)
2025 මැයි මස මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාරයේ පුරෝකථන මත පදනම්ව

* උද්ධමන ව්‍යාප්ති සටහනෙහි (Fan chart) වාර්තා කරන ලද දත්ත කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (2021=100, සෘතුමය වශයෙන් ඇතිවන බලපෑම් ඉවත් කරන ලද) මත පදනම් වේ. 2025 මැයි මස පුරෝකථන වාරයේ දී පැවති සියලුම දත්ත මත පුරෝකථන පදනම් වේ.
සටහන: උද්ධමන ව්‍යාප්ති සටහන මගින් මූලික පුරෝකථන පටය වටා පවතින අවිනිශ්චිතතාව ක්‍රමයෙන් වර්ණය අඩු වන පරිදි වූ විශ්‍රම පරාස භාවිත කිරීමෙන් විදහා දැක්වේ. රූපසටහනේ දැක්වෙන විශ්‍රම ප්‍රාන්තර (Confidence Intervals, CI) මගින් මැදිකාලීන උද්ධමනය විචලනය විය හැකි අගය පරාසයන් දක්වයි. උදාහරණයක් ලෙස, තද කොළ පැහැති ප්‍රදේශය සියයට 50 විශ්‍රම ප්‍රාන්තරය නිරූපණය කරන අතර, එමගින් උද්ධමනයේ සැබෑ අගය මෙම පරාසය තුළ පැවතීමේ සියයට 50ක සම්භාවිතාවක් පවතින බව හඟවනු ලබයි. විශ්‍රම පරාසයන් මගින් උද්ධමනය දීර්ඝ කාලයකට පුරෝකථනය කිරීමේදී ඇතිවිය හැකි අවිනිශ්චිතතාවයේ ඉහළ යෑම පෙන්නුම් කරයි.

සටහන: පුරෝකථනයක් යනු පොරොන්දුවක් හෝ බැඳීමක් නොවේ.

මෙම පුරෝකථන, 2025 වසරේ මැයි මස පුරෝකථන වාරයේ දී පැවති දත්ත, උපකල්පන සහ විනිශ්චයන් මත පදනම්ව සිදු කර ඇත. එම පුරෝකථන වාරයේ දී පැවති ගෝලීය බලශක්ති සහ ආහාර මිල පිළිබඳ වන පුරෝකථන, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන වෙළඳ හවුල්කරුවන්ගේ අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධනය, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන අනුව අපේක්ෂිත දේශීය රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉදිරි දැක්ම, සහ එක්සත් ජනපද මුදල් ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය මගින් නිරූපණය වන ගෝලීය මූල්‍ය තත්ත්ව යනාදී කරුණු මත මෙම පුරෝකථන රඳා පවතී. තවද, ආර්ථික ආකෘති සමඟ අනුකූල වන පොලී අනුපාතික මාර්ගය සහ ඒ හා සබැඳි සාර්ව ආර්ථික විචලනයන්හි හැසිරීම මත පුරෝකථන රඳා පවතී. මෙම උපකල්පනවල සිදුවන සැලකිය යුතු මට්ටමේ වෙනස්කම් සැබෑ උද්ධමනය පුරෝකථනය කළ මාර්ගයෙන් අපගමනය වීමට හේතු විය හැකිය.

ඇති විය හැකි අයහපත් කාලගුණ තත්ත්ව හේතුවෙන් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයට සිදුවන බලපෑම, සහ ඉහළ ණය ප්‍රසාරණය මධ්‍යයේ අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා ඉහළ ඉල්ලුම් පීඩන ඇතිවීමේ හැකියාව වැනි සාධක මගින් වාර්තා වන උද්ධමනය, උද්ධමන පුරෝකථනවලට වඩා ඉහළ යෑමේ බලපෑම් ඇති කළ හැකිය. මේ අතර, වාර්තා වන උද්ධමනය, උද්ධමන පුරෝකථනවලට වඩා පහළ යෑමේ අවදානම් සැලකූවිට, ගෝලීය ඉල්ලුම අඛණ්ඩව මන්දගාමී වීම හේතුවෙන් ගෝලීය බලශක්ති මිල ගණන් අපේක්ෂා කළ ප්‍රමාණයට වඩා අඩු වීමට ඇති හැකියාව ඇතුළත් වේ.